

Lp.	TYTUŁ	AUTOR	ZAJRZYJ DO KSIĄŻKI (WYD. SALWATOR)
1	Prorok który nie zgadzał się z Bogiem	Alessandro Pronzato	Prorok który nie zgadzał się z Bogiem „Księga Jonasza stawia nas wobec dość niepokojącej rzeczywistości. Być wierzącym nie znaczy wierzyć tylko w Boga. Oznacza też wierzyć w człowieka. Być wierzącym to nie tylko widzieć zło, które jest w braciach, ale umieć przynajmniej wyczuwać możliwości dobra, które są w każdym człowieku”. Zmiana świata zaczyna się od konkretnego serca, które pierwsze potrzebuje pogodzić się z Bogiem. Chodzi o to serce, które bije w nas. Bóg wierzy, że uda Mu się je zmienić, tak jak zmienił serca Niniwitów i Jonasza, by wierzyli w Boga... i w człowieka.
2	BĘDZIECIE MOIMI ŚWIADKAMI	Alessandro Pronzato	Rozważania zawarte w tej książce uświadamiają, że świadek Chrystusa to ktoś, kto wychodzi z ochronnej skorupy prywatnej religijności, naraża się i podejmuje ryzyko, opowiada całym życiem "zakazaną historię" ze wszystkimi konsekwencjami, jakie mogą z tego wyniknąć, nawet z tymi najbardziej przykrymi. Alessandro Pronzato odziera nas z przyzwyczajęń, które stały się źródłem "świętego spokoju", i przypomina, że narzędziem pracy misjonarza jest krzyż, niezastąpioną bronią - cierpliwość, a prawdziwym wrogiem - obojętność słuchaczy.
3	Spotkania z Jezusem w Ewangelii św. Jana	Alessandro Pronzato	Alessandro Pronzato pisze o spotkaniach z Jezusem w Ewangelii św. Jana. Ich „bohaterami” są mężczyźni i kobiety o różnej reputacji religijnej, duchowej i moralnej: Nikodem, „nauczyciel życia duchowego”, Samarytanka z Sychar – rozwódka i na wpół poganą, bezimienna prostytutka przytępiana na gorącym uczynku, Maria z Magdali, z której Jezus wyrzucił siedem złych duchów, Tomasz, który chciał dotknąć Jego ran, i zalany łzami Piotr, który wyparł się Go trzy razy. W wypadku każdego z nich rozmowa z Jezusem zmienia radykalnie ich życie, przeobraża je.
4	Słowo Boże i formacja	Amedeo Cencini FdCC	Jeremiasz jest postacią intrygującą. Jego imię często słyszymy podczas liturgii Mszy św., jednak twórczość, życie i działalność tego proroka pozostają mało znane. Zeszyty Formacji Duchowej przybliżając te zagadnienia, wyjaśnia przyczyny, dla których Kościół wciąż odwołuje się do jego pism.
5	Zranienia miejscem dojrzewania	Amedeo Cencini FdCC	Zranienia miejscem dojrzewania Rany są częścią prawdy o nas samych. Wszyscy nosimy w sobie pęknięcie – ślad po grzechu pierwotnym. To pęknięcie czyni naszą naturę kruchą, podatną na nowe zranienia, które są niczym niezagojone „ślady sytuacji przecierpianych w przeszłości”. Nie zawsze dobrze sobie z nimi radzimy. Nie potrafimy się nimi właściwie zająć. Czasami ukrywamy je, ponieważ przypominają nam o naszej kruchości. Zamiast poddać je leczeniu, ukrywamy je pod śnieżnobiałym bandażem. Jednak rana, która nie jest leczona, zaczyna ropieć. Amedeo Cencini stawia drogowskazy – pokazując drogę do uzdrowienia i uczy, jak się na niej rozważnie poruszać. Prowadząc do spotkań z ukrzyżowanym i zmartwychwstałym Jezusem, który wziął nasze rany na siebie i z ich śladami wstąpił do nieba, abyśmy mogli żyć: „Ja przyszedłem po to, aby mieli życie i mieli je w obfitości” (por. J 10, 10).
6	Kryzys -godzina Boga	Amedeo Cencini FdCC	Kryzys -godzina Boga Kryzys jest czymś normalnym w życiu, zwłaszcza dla kogoś, kto chce odpowiedzieć na Boży plan, który przerasta ludzkie siły. Kryzys jest momentem, w którym Bóg pozwala usłyszeć w sposób wyraźny i mocny Swoją głos wzywający człowieka do zrobienia kolejnego kroku. Kto ma odwagę usłyszeć ten głos, zobaczy otwierającą się przed nim nową przestrzeń. Jeśli w nią wejdzie, doświadczy godziny Boga!
7	Kryteria rozeznawania powołania	Amedeo Cencini FdCC	Bóg zna każdego człowieka z imienia i myśli o nim, zanim jeszcze matka poczęła go w swoim łonie. On sam wyznaje: Zanim ukształtowałem cię w łonie swej matki, znamem cię (Jer 1, 5). Zanim matka nosiła nas pod swoim sercem, On pierwszy nosił nas w swoim sercu. Jest więc Boży powód, dla którego każdy człowiek żyje. Dar powołania w zamyśle Boga wyprzedza dar życia. Innymi słowy: człowiek żyje, ponieważ został powołany przez Boga. Warto więc skupić się na Bogu i w Jego perspektywie odkrywać Boże zamiary w nas.
8	Bóg powołuje, ja wybieram	Amedeo Cencini FdCC	Bóg powołuje, ja wybieram Mówimy zbyt wiele rzeczy pustych i banalnych - i nie umiemy rozpoznać, co jest prawdą. Aby podjąć wyzwania, przed jakimi stajemy, potrzebny jest nam zupełnie nowy rodzaj odwagi. W przeciwnym razie zadusimy się pozostałościami po tym, co sami wyprodukowaliśmy i skonsumowaliśmy. Istnieje pewna ekologia duchowa, którą trzeba dziś ocalić.
9	PRAGNIENIE BOGA	Amedeo Cencini FdCC	Istnieje wyraźna bliskość znaczeniowa między terminem „pragnienie” a rzeczywistością powołania. Tymczasem współcześni psychologowie coraz częściej mówią o kryzysie pragnienia. Celem prezentowanej książki jest próba głębszego zrozumienia natury tego skomplikowanego problemu, odkrycia jego korzeni.
10	Misja albo dymisja	Amedeo Cencini FdCC	Misją nie jest tylko Afryka czy Bangladesz albo jakieś umiowanie przygody czy charakter lubiący nowości. Nie są to też dalekie lądy lub surowe życie, odwaga i ryzyko związane z podstawową ewangelizacją, niezważanie na niebezpieczeństwa i świadomość możliwości męczeństwa... Misją jest to wszystko razem i jeszcze dużo więcej! Albo jest się misjonarzem, albo kimś zdymisjonowanym. Nie ma drogi ucieczki ani pośredniego rozwiązania: każda istota ludzka staje przed tym wyborem, nie tylko wierzący albo ktoś obiecujący, altruista, wielkoduszny, lecz każdy śmiertelnik w pewnym momencie swego życia staje przed egzystencjalnej alternatywy. Decyzja o byciu misjonarzem jest wyborem, który nadaje życiu znaczenie – i to znaczenie tak poważne i istotne, że przyjmuje się to za ideał życia i źródło tożsamości.
11	BÓG W MOJEJ HISTORII ŻYCIA	Anselm Grün OSB	Pytanie o Boga jest centralnym pytaniem każdego ludzkiego życia. To, czy człowiek stanie się człowiekiem, zależy od tego, czy szuka Boga i czy tego Boga znajdzie. O. Anselm Grün daje nam konkretne wskazówki, jak doświadczać Boga w naszym życiu.
12	Jesteś błogosławieństwem	Anselm Grün OSB	Jesteś błogosławieństwem Benedyktynski mnich Anselm Grün w tej niewielkiej książeczce pisze o swoich doświadczeniach związanych z błogosławieństwem oraz o różnych jego aspektach i o tym, jak jest ono postrzegane w tradycji biblijnej i liturgicznej. Uważa, że prawda dotycząca wszystkich błogosławieństw zawiera się w słowach tzw. błogosławieństwa Aaronowego: "Niech Bóg cię błogosławi i strzeże. Niech rozpromieni nad tobą swoje oblicze i obdarzy cię swoją łaską! Niech zwróci ku tobie oblicze swoje i obdarzy cię pokojem!". W nich bowiem najpełniej znalazła wyraz tęsknota człowieka, by jego wędrowce przez życie towarzyszyło błogosławieństwo Boga pochylającego się nad nim z czułością. Człowiek błogosławiony może być bowiem błogosławieństwem dla innych.
13	Boży poradnik walki duchowej	Arkadiusz Łódziewski	Przemień swoje serce i odzyskaj Boży pokój! Pomoże Ci w tym najnowsza Książka Arkadiusza Łódziewskiego, autora bestsellerów: Boży poradnik antydepresyjny, Boży poradnik zwycięstwa nad lękiem, Boży poradnik odzyskiwania radości, Boży poradnik relacji z aniołami i wywiadu Moja baza jest w niebie.
14	Jak odzyskać radość życia?	Bogustaw Szpakowski SAC	Posiadamy w sobie wrodzoną zdolność doznawania radości. Przechowujemy w naszej pamięci doświadczenia radości, które przeżyaliśmy w naszym życiu. Gdy do niej sięgamy, dzieląc się nią z innymi, nawiązujemy bezpośrednio kontakt z tym bezcennym skarbem serca, z uczuciem radości. Na nowo je aktywizujemy i przeżywamy. Ponownie czujemy się ożywieni i vitalni. Wzrasta w nas apetyt na życie. Pragniemy żyć intensywnie i twórczo. Radość życia można jednak zagubić z wielu powodów. Dlatego kluczowe pytanie, jakie zadaje sobie Autor Zeszytów Formacji Duchowej, brzmi: jak odzyskać radość życia? Jak ją pielęgnować i wzmacniać w naszej codzienności? Zapraszamy do wspólnego poszukiwania dróg, które mogą nas zaprowadzić do przystani radości.
15	Mojżesz pośrednik	Bruna Costacurta	Mojżesz pośrednik Bóg mieszka na wysokościach i na głębinach. Chodzenie Jego drogami rozpoczyna się od zerwania z powierzchownością i przeciętnością, które są często naszym „Egiptem”. Potrzebna jest z naszej strony decyzja wyjścia z ziem własnych zniewoleń, na której ubóstwiani przez nas „faraonowie” rządzą naszym życiem, zajmując miejsce Boga. Bóg nigdy z nas nie zrezygnuje. Słyszysz nasze jęki i narzekania w „Egipcie”. Pośła nam przewodników, jak postać Mojżesza Izraelowi. Przewodnicy duchowi są dani także po to, by pomóc nam uznać prawdę o naszym zagubieniu, gdy błądzący się po krainie śmierci. Pokazują drogę ku wyzwoleniu. Jeśli zaufamy Bogu i nie cofniemy się przed pierwszą falą trudności, pośle nam przewodników, którzy przeprowadzą nas po suchym dnie morza przeszkód, zastaniających nam horyzonty nadziei i odcinających drogę do Ziemi Obiecanej. Droga z Bogiem prowadzi zawsze przez „Synaj przymierza i dziesięću słów”. Przewodnicy są po to, aby nam o tym przypominać.
16	BÓG WIERNY HISTORII	Bruno Maggioni	Oto dwa podstawowe pytania, które wciąż powracają w całej Biblii: „Kim jest Pan, jak i gdzie mogę Go spotkać? oraz „Kim jest człowiek?”. Biblijne doświadczenie duchowe jest teologiczne i antropologiczne zarazem. W książce tej Maggioni przedstawia najpierw doświadczenie duchowe Starego Testamentu, pokazując, jak kształtowało się ono w różnych tradycjach historycznych, profetycznych i mądrościowych, oraz omawia wpływ wydarzeń przeżywanych przez lud na duchowość biblijną. Następnie rozważa Nowy Testament, przechodząc od objawienia Jezusa do różnych wspólnot, w których to samo doświadczenie duchowe znajduje odmienny, oryginalny wyraz. W tych różnorodnych kontekstach (judaistycznym, judaistyczno-pogańskim i hellenistycznym, w sytuacji przesładowania i marginalizacji) bogactwo Słowa okazuje swoją zdolność docierania do człowieka w jego „tu” i „teraz”.
17	Jezus jakiego nie znamy. Spotkania z Jezusem w ewangelii św. Jana	Danuta Piekarz	Jezus jakiego nie znamy. Spotkania z Jezusem w ewangelii św. Jana Temat wydaje się prowokacyjny: przecież my, ludzie religijni, znamy Jezusa i często słyszymy lub czytamy Ewangelię według św. Jana. Jednak łatwo może umknąć naszej uwadze głębokie przesłanie, jakie autor zawarł na kartach swej książki, niekiedy jakby między linijkami. Często też ograniczamy się do rozważania najbardziej znanych scen z tej Ewangelii: Kana, Nikodem, Samarytanka... Może warto więc zajrzeć też do innych rozdziałów tej naprawdę niewyczerpanej Ewangelii.

18	Mojżesz. Na drogach zaufania	Danuta Piekarz	Tyle już napisano o cudownym exodusie narodu wybranego i jego charyzmatycznym przewodniku Mojżeszu, o jego drodze z ludem przez pustynię do Ziemi Obiecanej. Czy warto powtarzać się i rozważać temat na nowo? Przecież już wiemy: Mojżesz to dobry przywódca, idealny sędzia i administrator prawny, cudotwórca działający w imieniu i z polecenia Boga, jeden z najczęściej przywoływanych bohaterów biblijnych. Nowy Testament wymienia jego imię osiemdziesiąt razy! Tyle razy o nim słyszeliśmy. Sama autorka, bibliстка, decydując się na pisanie niniejszych rozważań, rozpoczyna dosyć prowokacyjnie – od pytania: „po co?”. Po co jeszcze jedno rozważanie o Mojżeszu? Czy tylko po to, aby kolejny raz przypomnieć jedną z najważniejszych postaci biblijnych? Autorka tłumaczy krótko powód swoich rozważań: „życie Mojżesza może być dla nas lustrem, w którym warto się przejrzeć”.
19	Inne życie. Analiza Pierwszego Listu św. Piotra	Enzo Bianchi	Pierwszy List Świętego Piotra skierowany do wspólnot chrześcijańskich z Azji Mniejszej datowany jest na przelot 63 i 64 r. Analiza jego treści dokonana przez Enza Bianchiego w „Innym życiu” pokazuje, że mimo upływu lat nie stracił on na aktualności. Słowa, które Apostoł kieruje do przeżywających kryzys wspólnot, dziś mogą być odczytane jako wskazówki do poradzenia sobie z problemami, które przeżywają niektóre kościoły. „Bóg wszelkiej łaski, Ten który was powołał do wiecznej swojej chwały w Chrystusie, gdy trochę pocierpicie, sam was udoskonali, utwierdzi, umocni i ugruntuje” (1 P 5, 10) – to zdanie najlepiej wyraża główną myśl listu: wzorując się na Chrystusie, walczyc z przeciwnościami, które przynosi każdy dzień. Słowa Apostoła są jednak także zachętą dla wzmocnienia wiary dla tych wspólnot, które czują się mocne i żyją w zgodzie z Ewangelią. I one muszą pamiętać o nieustannym wypełnianiu swoich chrześcijańskich obowiązków. Wierzący mają bowiem za zadanie wierność misji, jaką na ziemi rozpoczął Jezus, a więc bycie wsparciem dla współbraci i przykładem dla tych, którzy wciąż szukają swojej drogi do Boga.
20	NAWRÓCENIE APOSTOŁA	Franco Brovelli	Książka odpowiada na pytania o fenomen działalności człowieka, który prawdopodobnie nigdy nie spotkał Jezusa, a z tak wielkim zaangażowaniem głosił Stowo Boże poganom. Przedstawia duchowe życie św. Pawła.
21	Ewangelizacja dzisiaj	Grzegorz Rys kard.	Ewangelizacja dzisiaj Konferencje abpa Grzegorza Rysa są cenną i potrzebną dzisiaj prowokacją – wezwaniem do zmierzenia się z prawdą o kondycji naszego serca odpowiedzialnego za innych w tym, co najważniejsze: czy moje serce jest przejęte wiarą moich domowników. Owszem, najtrudniej mówić o Jezusie, o Ewangeli do tych, z którymi dzielimy codzienność pod jednym dachem, którzy widzą z bliska nasze życie. Dodatkowo trudno ewangelizować nie tyle tych, co jeszcze nie słyszeli o Jezusie, ile tych, co są przekonani, że już wszystko o Nim wiedzą i że także o Kościele wiedzą dużo.
22	Wielkie pytania Kościoła	Grzegorz Rys kard.	Wielkie pytania Kościoła Wierzący „są Kościołem Boga, nie są Kościołem problemów. On ich prowadzi” (abp G. Rys). On Jeden ma najwłaściwszą perspektywę Kościoła na każde czasy, także obecne. „To, co dla nas jest jakąś absolutną niewiadomą, dla Niego jest chwilą. On ma ogłąd Kościoła w całości. On ma wizję historii, ma o niej pełną wiedzę. Ma właściwą perspektywę, którą jest nam bardzo łatwo zgubić” (abp G. Rys). Jak tej perspektywy nie utracić? Co mówi Duch do Kościołów w czasie pandemii? Arcybiskup Grzegorz Rys jak zawsze szuka odpowiedzi w słowie Boga. Pomaga nam czytać „stronicę” obecnej sytuacji w świetle stronic Pierwszego Listu do Koryntian. Jesteśmy wdzięczni Bogu, że daje nam takiego przewodnika. Otwórzmy więc list Pawłowy i dajmy się poprowadzić świętej lekturze, abyśmy nie chodzili po omacku. Uchwycmy się Słowa, jak uchwycił się Paweł i Kościół w Koryncie.
23	Błogosławiona między niewiastami. Księga Judyty	Grzegorz Rys kard.	Błogosławiona między niewiastami. Księga Judyty Wiara nie jest teorią, nie jest wysublimowaną koncepcją, abstrakcją, ona stanowi rzeczywistość głęboko zakorzenioną w naszym życiu, tu i teraz, w historii. Bóg jest zaangażowany we wszystko, co się dzieje w naszym życiu, w naszym świecie. Bóg jest – i o tym ostatecznie mówi Księga Judyty – najważniejszym Akтором historii świata. Jest Tym, który tę historię trzyma w swoich rękach, nadaje jej sens, kierunek. Bóg objawia się w czasie, w przestrzeni – tam, gdzie człowiek żyje, w samym środku jego życia. Wiara nie jest teorią, wiara jest zmaganiem. Księga Judyty opowiada zatem o zasadniczym wyzwaniu, wobec którego postawiony jest człowiek – w samym środku zmagania pomiędzy dobrem a złem. Postawiony w takiej sytuacji, musi szukać ocalenia poza sobą. Najważniejszym pytaniem w wierze i najważniejszym pytaniem Księgi Judyty jest pytanie o zbawienie. Judyta nie robi nic wielkiego, nic wyjątkowego. Czyni to, co jest dostępne każdemu. Kanały łaski, którymi Pan Bóg do niej dociera i kształtuje w niej heroiczne postawy, są bardzo proste, przeciętne. My też nie potrzebujemy płonących krzewów na pustyni. Biblia wystarczy, liturgia – siedem prostych sakramentów – wystarczy. Chodzi o elementarną wierność prostym narzędziom.
24	Hiob - Księga nadziei	Grzegorz Rys kard.	Księga Hioba jest księgą podwójnej nadziei – zauważa bp Grzegorz. Hiob darzy nadzieją Boga, ale i Bóg darzy nadzieją Hioba: „Jest nadzieja po stronie człowieka; choćby taka, że cierpienie ma sens, nawet jeśli cierpisz niezastuzenie, niesprawiedliwie. Ale jest też nadzieja po stronie Boga, nadzieja na to, że jest na świecie człowiek, który Go kocha taskawie, kocha Go za darmo”. W Księdze Hioba wybrzmiewają nie tylko modlitwy Hioba, w których nadzieja ani przez chwilę nie umiera, ale także pełna nadziei prośba Boga do Hioba: „Zaufaj Mi, zaufaj!” I Hiob ufa. Przyjaciele Hioba, niczego nie rozumiejąc z relacji, która łączy Hioba z Bogiem, używają „retuszu” próbując tłumaczyć mu, dlaczego cierpi. Hiob nie potrzebuje tego pytania „dlaczego”, nie potrzebuje „retuszu”, by ufać Bogu. Nadzieja Hioba rodzi się z krystalicznej ufności, a Bogu nie przeszkadza jego trąd i pełne bólu oblicze, aby dostrzeg jego krystaliczne serce. Hiob ma świadomość, że już od początku stworzenia jest kochany, że jest żywą osobą naznaczoną szczególną relacją miłości do Stworzyciela (Gianfranco Ravasi). Wyzna swemu Stwórcy, że od początku Jego troska strzegła jego tchnienia (por. Hi 10, 12). Tej nadziei mocno się uchwycił i trzymał; nie oderwał go od niej nawet zwielokrotnione pasmo nieszczęść i opuszczenie przez ludzi.
25	Życie Umitowanego. Jak żyć duchowo w świeckim świecie.	Henri J. M. Nouwen	Życie Umitowanego. Jak żyć duchowo w świeckim świecie. To dzieło literatury duchowej zapoczątkowała zwykła prośba, z jaką przyjaciel zwrócił się do przyjaciela. Fred Bratman, świecki dziennikarz i pisarz, poprosił przyjaciela, a zarazem stawnego pisarza, Henriego Nouwena, żeby napisał książkę wyjaśniającą życie duchowe w sposób zrozumiały dla niego i jego przyjaciół, z pominięciem teologii i specjalistycznego języka. „Mów do nas o wizji większej niż nasze zmieniające się perspektywy i o głębszym niż wrzawa środków przekazu. Tak, mów do nas o czymś albo o kimś większym niż my sami. Mów do nas o... Bogu”.
26	IN MEMORIAM	Henri J. M. Nouwen	In memoriam. Zachować pamięć: osobiste refleksje po stracie matki Henri J. M. Nouwen Nouwen, opisując własne przeżycie związane ze śmiercią matki, wskazuje jak radzić sobie z odejściem najbliższej osoby. Z dużą szczerością pisze o swoich uczuciach, o tym, czego doświadczał w trudnych dla siebie chwilach. Paradoksalnie cierpienie matki uczyniło go silniejszym, dało nadzieję, pozwoliło mocniej doświadczyć obecności Boga. „Dużo się stało w tych tygodniach, ale w następnych miesiącach i latach stanie się znacznie więcej, niż teraz mogę to zrozumieć. Śmierć matki jest Bożym sposobem nawrócenia mnie, umożliwienia, aby wyzwolił mnie Jego Duch”.
27	Dekalog	Joanna Nowińska SM	Dekalog Nasza zażyłość z dziesięcioma przykazaniem w dużej mierze zależy od naszej zażyłości ze świętymi stronicami Biblii. Gotowości do słuchania dekalogu, zależy od zażyłości ze słowem Boga i miłości w relacji z Bogiem. Siostra Joanna Nowińska, autorka rozważań, zwraca uwagę, że zanim Bóg przekazał przykazania, najpierw budował bliskość z Mojżeszem i dał mu poznać swoje Imię. Historia relacji Boga z Mojżeszem i przekazanie mu dziesięciu przykazań przypomina nam, „jak rozwijać z Nim przyjaźń, a właściwie jak On, Bóg, prowadzi, kształtuje przyjaźń z człowiekiem”. Przykazania stają się zrozumiałe w relacji przyjaźni z Bogiem. Poza relacją przyjaźni postrzegane są jako zimne, niezrozumiałe prawo, ciężar trudny do uniesienia.
28	Sztuka mądrego życia	Korneliusz Policki	Jeśli chcesz coś zrobić od siebie, musisz koniecznie – i to jest nieodzowny warunek – znaleźć choć trochę czasu dla siebie, codziennie choć chwilę. Chwilę, w której mógłbyś pomyśleć. Rzecz nietatwa, bo świat ciągnie nas do myślenia o wszystkim, tylko nie o sobie. Ale wierz mi, trzeba myśleć o sobie; bez tego nic z ciebie nie będzie. Powtarzam, to jest nieodzowny warunek: codziennie znaleźć chwilę, w miarę możliwości, na myślenie dla siebie.
29	Wartość człowieka	Krzysztof Grzywocz	Wartość człowieka Książka z serii: Biblioteka CFD - Szkoła Kierownictwa Duchowego. Kiedy świat mówi do nas, że „jesteśmy coś warci”, dotyka w nas jednej z najgłębszych potrzeb, ale kiedy stawia warunek „jeśli”, głęboko rani w nas tę potrzebę. Nieraz nie jesteśmy tego świadomi. Dlatego pozwalamy się ranić. Gonimy za tym, by świat nas dowartościował. Sądźmy, że musimy się rozprawić z mnóstwem podyktowanych nam „jeśli”: aby się liczyć, aby być cenionym, aby nie wypaść z gry. Tak bardzo ulegamy mnożącym się „jeśli”, że przestajemy żyć własnym życiem. Żyjemy na życzenie innych, w „gorsecie” ludzkich oczekiwań. Zgadamy się być „tablicą” do zapisywania oczekiwań pod naszym adresem czy opinii o nas. I tak powoli ulegamy przekonaniu, że na wartość trzeba sobie zapracować, zastużyć, a nawet ją kupić. Zapominamy o jednej z fundamentalnych i niezaprzeczalnych prawd o naszym życiu: że wartość po prostu się ma.

30	Przestonięte światło. Depresja, a życie duchowe	Krzysztof Grzywocz	Przestonięte światło. Depresja, a życie duchowe Depresja jest dużym zagrożeniem, ale jednocześnie szansą. Wiele się można od niej nauczyć, ale tylko w klimacie szacunku, współczucia, modlitwy i zrozumienia. Osoby depresyjne to często ludzie o niezwykłej wrażliwości, delikatni jak cienkie kartki tajemniczej księgi, z której tak wiele można wyczytać. Czy wolno mówić o sensie depresji? Czy wolno pytać, co ona chce nam dzisiaj powiedzieć? Wierzmy, że Bóg jest w każdej chwili obecny, że nie ma takiego momentu w naszym życiu, który by On opuścił. A jeśli Bóg jest obecny, to znaczy, że ta chwila ma sens.
31	Uczucia niekochane	Krzysztof Grzywocz	Uczucia niekochane Uczucia stanowią integralną część naszej egzystencji. Są cenną energią życia. Bez nich nie wyobrażamy sobie naturalnego funkcjonowania. Wyrażają nasze emocje, poruszenia, doznania. Potrafią angażować nasze myślenie i naszą wolę, budzą silne reakcje. Sprawiają, że wyczuwamy nasze stany, że coś przeżywamy i przeżyjemy, że potrafimy być wrażliwi i czujni; „zapewniają więź między życiem zmysłowym, a życiem ducha” i „stanowią „niewyczerpany zasób wyobrażeń i odczuć, w których wyraża się życie moralne”. Raz wzmacniają nasze pragnienia i stają się motorem działania, innym razem budzą opór i skłaniają do zaniechania działań. Spontanicznie odstawiają nasze najgłębsze pragnienia, motywacje, zamiary i przywiązania, nasze chęci i niechęci. Pielęgnują w nas siłą pamięć emocjonalną. Są cennym informatorem o nas samych. Pozwalają zrozumieć, co kryje się w głębi naszego serca. Ujawniają nasze subiektywne stany przeżyć w relacji do siebie, do drugich i otoczenia. Każdy z nas kryje w sobie bogaty świat uczuć i nikt nie ma prawa nas go pozbawiać. My sami boimy się ludzi „wyzutyh z uczuć”. Nie chcielibyśmy też ustyszeć od kogoś: „Jesteś pozbawiony wszelkich uczuć. Publikujemy konferencje ks. Krzysztofa Grzywocza, w których zachęca, aby uważniej przyjrzeć się w sobie uczuciom, których nie kochamy. Klimat w jakim akcentuje i rozwija proponowane treści pomaga zbliżyć się do nich i poświęcić im więcej czasu. Ukazuje potencjał życia, jaki w sobie kryją i pokazuje kierunki, w jakich może być twórczo wykorzystany.
32	Sztuka słuchania	Krzysztof Grzywocz	Potrzeba słuchania i bycia wysłuchanym wpisana jest w samą istotę osobowej relacji. Tam, gdzie nie ma słuchania, tam słabną i wygasają osobiste, przyjacielskie więzi. Słuchanie jest pierwszym słowem miłości, szacunku i wiary w człowieka. Potrafią słuchać jedynie ci, którzy wierzą w Boga i wierzą w człowieka – w jego głęboką wartość i godność. Można zdobyć umiejętność słuchania tak, jak wyczuwa się teatralnej roli. Człowiek słucha wtedy „technicznie”, dla szeroko pojętego interesu i korzyści. Taka subtelna forma egocentryzmu ostatecznie odpycha, niepokoi i poniża. Słuchanie powinno być bowiem znakiem szacunku wobec drugiego, gotowością budowania szczerzej i czulej więzi, znakiem wiary w wartość tej osoby, werbalnym i niewerbalnym przekazem: Jesteś wartościowy w moich oczach.
33	ZFD Nr 61. Duchowość i sny	ks. Krzysztof Grzywocz	Sny wpisane są w życie człowieka. Od dzieciństwa aż po śmierć towarzyszą w jego rozwoju. Przez wielu są lekceważone, niezauważane, zbyt szybko zapomniane, przez innych magicznie interpretowane i nadużywane w podtrzymaniu własnej niedojrzałości. W psychologii przyjmowane są jako cenny materiał poznania i rozumienia człowieka, szczególnie zaś miejsce znajdujący na kartach Biblii, gdzie niejednokrotnie są miejscem spotkania z Bogiem. Jak przyjąć i wykorzystać sny, aby dobrze zintegrować je w drodze do dojrzałości – w powołaniu do świętości?
34	Życie pełne radości	ks. Maurizio Mirilli	Życie pełne radości Jak odkryć źródło prawdziwej radości? Autor prowadzi nas drogą Ewangelii Łukasza opiewającej o wielu wyjątkowych spotkaniach z Bożym miłosierdziem, które jest kluczem do wszystkiego, dzięki niemu można zaspokoić pragnienie ze źródła wody, która wytryska na wieki. Spotkanie, które może odmienić życie. Takiego spotkania doświadczyły niektóre osoby w Ewangelii Łukasza. To jest dobra nowina, którą odkryjesz na stronach tej książki: wszyscy możemy osiągnąć pełnię radości, gdyż wszystkim jest dana możliwość doświadczenia tego spotkania.
35	JAK MYŚLEĆ POZYTYWNE	Maria Cristina Stocchi	Książka zachęca do obrony swoich przekonań, pokazuje jak radzić sobie z tragedią życiową i cieszyć się drobnymi, własnymi sukcesami. Autorka przeanalizowała poszczególne błędne idee i przekonania, nazwane nieracjonalnymi, by w ten sposób pomóc czytelnikom krytycznie odnieść się do nich, a zarazem wesprzeć w odnajdywaniu idei, myśli bardziej racjonalnych, które należy pielęgnować. Uczy pozytywnego myślenia.
36	Żyć z poczuciem winy	Maria Riebl	On leczy złamanych na duchu i przewijuje ich rany. (Ps 147) Poczucie winy powoduje dyskomfort, paraliżuje i blokuje. Autorka posługując się konkretnymi przykładami, wskazuje na różnicowany sposób traktowania przekazu poczucia winy. Skłania do zatroszczenia się o te sfery i zadbania o równowagę między różnymi potrzebami. Książka Marii Riebl stanowi pomocny drogowskaz, który pokazuje, jak można obchodzić się z własnymi ograniczeniami i z samym sobą.
37	Dojrzałość w relacjach	Mariusz Hinc OFMCap	Dojrzałość w relacjach W dzisiejszych czasach kwestia relacji jak nigdy jest aktualna i jednocześnie trudna, bo coraz trudniej nam relacje budować, tworzyć, rozwijać, pielęgnować. Niemożliwe jest budowanie dojrzałych relacji wyłącznie poprzez zanurzenie się w wirtualnym świecie. Relacje buduje się twarzą w twarz. Życie bez relacji, bez więzi budowanych twarzą w twarz jest iluzją. Relacje są fundamentem życia. Poczynamy się dzięki relacjom, rozwijamy przez relacje i spełniamy w relacjach. Jakie osoby, takie relacje; jakie relacje, takie życie. Dojrzałe relacje zależą od dojrzałości osób, które je tworzą. To osoby i ich poziom dojrzałości decyduje o jakości relacji, a jakość relacji o jakości życia.
38	ZFD Nr 94. Droga do wewnętrznej ciszy, medytacji i adoracji	o. Marie Jacques de Belsunce	Jak zanurzyć się w ciszy, skoro ilekroć próbujemy to uczynić, napotykamy nasz wewnętrzny hałas, namiętności, obrazy, które oddalają nas od Boga i naszej duszy, a skupiają na powierzchni cielesności i zmysłowości. Jak dotrzeć w sobie do owej głębinnej ciszy przyspanej stertą trosk, zmartwień, lęków, mrocznych myśli czy cielesnych pożądań? Istnieje najpewniejsza droga do wewnętrznej ciszy, medytacji i adoracji. Jest nią słowo Boga. Trzeba „tylko” jednego. Otworzyć się na Słowo, nauczyć się słuchać, dać mu pierwszeństwo w życiu, wejść z nim w zażyłą relację miłości. Pierwszeństwo w sercu dajemy tylko temu, co kochamy. Nie istnieje cisza dla ciszy, ale cisza dla miłości. Im większa w nas będzie miłość do Słowa, do Boga, który do nas mówi, tym więcej będzie w nas potrzeby ciszy.
39	Jak żyć Słowem Bożym na co dzień?	o. Krzysztof Wons	Autor głęboko wierzy, że rozwiązaniem problemu naszego „pokawatowanego życia” może okazać się stała praktyka modlitwy, którą rozciągniemy na cały dzień zajęć. Niniejsza książka jest propozycją takiej praktyki. Przedstawia drogę modlitwy Słowem Bożym, której dynamika odwołuje się do realiów naszej codzienności. Jest to droga prosta i dostępna dla każdego, kto pragnie przeżywać swoją codzienność w świetle Słowa...
40	Poznanie siebie w świetle Słowa Bożego	o. Krzysztof Wons	Poznanie siebie w świetle Słowa Bożego Istnieje takie źródło poznania siebie, które wykorzystując ludzkie zdolności, umożliwia nam dotarcie do najgłębszego obrazu siebie. Jest to boska droga poznania. Jest to poznanie siebie „oczami” Boga, przez Słowo Boga. Bóg zostawił nam Pismo Święte nie tylko po to, aby objawić siebie, ale także, aby objawić nam nas samych - to, kim jesteśmy w Jego oczach. Przez modlitwę Słowem Bożym wracamy do źródeł swojego rzeczywistego piękna, do najczystszej postaci swojego „ja”. W „twarzy” Boga odkrywamy naszą twarz. Ważne jest, aby na tej drodze nie zabrakło nam towarzysza - kierownika duchowego. Autor (ze wstępu)
41	Wieczorne rozmowy z Jezusem w świetle Słowa Bożego	o. Krzysztof Wons	Wieczorne rozmowy z Jezusem w świetle Słowa Bożego „Moje owce słuchają mego głosu, a Ja znam je. Idą one za mną i Ja дам im życie wieczne” (J 10, 27-28a) Rozważania zawarte w tej niewielkiej książce są znakomitą pomocą do przeprowadzenia wieczornej modlitwy. Zachęcają do codziennego czytania Pisma Świętego i szczerych rozmów z Jezusem, który leczy wszelkie rozdarcia i przebacza każdy grzech. Szczere rozmowy, które autor prowadzi z Jezusem, pomagają: – Uspokoić i oczyścić swoje serce – Ustyszeć głos mówiącego Boga – Zbadać i poznać swoje serce.
42	Życie duchowe i codzienność. Marta Maria... i ja	o. Krzysztof Wons	Książka księdza Krzysztofa Wonsa SDS „Życie duchowe i codzienność” to nie tylko bogaty w treść przyczynek do egzegezy fragmentu Ewangelii według św. Łukasza opiewającego o odwiedzinach Jezusa u dwóch sióstr w Betanii. To także wspaniały przewodnik po codzienności ubranej w Słowo Boże, zatem już wcale niecodziennej, bo przeobrażonej, natchnionej. Biorąc za punkt wyjścia biblijną historię, Autor szuka odpowiedzi na pytanie: Co Słowo – w tym konkretnym przypadku – mówi do mnie i o mnie? Jak „czyta” mnie samego i moje życie? Stąd podtytuł książki: „Marta, Maria i... ja” – jako zaproszenie, by pójść drogą rozważań o życiu duchowym w codzienności, w mojej codzienności.
43	Grzech i przebaczenie w świetle Słowa Bożego	o. Krzysztof Wons	Grzech i przebaczenie w świetle Słowa Bożego Jeśli chcemy wejść w doświadczenie naszej grzeszności i w doświadczenie Bożego przebaczenia, musimy się otworzyć na łaskę, na słowo Boga. Jest ono jak światło, które nie tylko pokazuje drogę i rozświetla to, co zakryte przed naszymi oczami, ale daje także „ciepło” mitującej obecności Boga. To książka o Słowie Bożym, które nie przeraża, lecz pociąga; nie rani, lecz uzdrowia; nie potępia, lecz zbawia. Przypomina, że stale doświadczamy miłosierdzia Boga i potrafimy otworzyć się na Jego przebaczenie.

44	Sens życia. Powołanie i wybór	o.Krzysztof Wons	Dokonywanie wyboru nie jest pojedynczym wysiłkiem, na który trzeba się wreszcie zdobyć. Nie mogę powiedzieć przynaglany swoimi myślami: „Teraz albo nigdy”, „Wezmę się w garść i zdecyduję”. Nie mogę wybierać na trzy cztery albo czekać na chwilę, w której zdobędę się na odwagę, w której będę miał natchnienie. Wybór nie jest naciśnięciem klawisza enter. Wybór jest decyzją, do której trzeba się przygotować. Jest owocem procesu, który trzeba podjąć, a później wciąż konfrontować i weryfikować. Takie będą nasze wybory, jakie ich rozeznawanie. Dobre lub złe wybory nie są wynikiem losowych sytuacji, dziełem przypadku, szczęśliwego trafu czy pecha. Są owocem dobrego lub złego rozeznawania. Największą sztuką nie jest sam wybór, ale rozeznawanie, które do niego prowadzi. Co jest potrzebne do dojrzałego wyboru – o tym mówi książka.
45	Więź z Jezusem i kontemplacja ewangeliczna	o.Krzysztof Wons	Największa przeszkoda w spotkaniu z Jezusem to nasza rzekoma zażyłość z Nim. Niewłaściwe "obyć się" z Jezusem i z Jego słowami prowadzi do przyzwyczajenia. Przyzwyczajenie natomiast zabija pragnienia, które z kolei niszczą więź, uniemożliwiając zdolność zadziwienia się i kontemplacji.
46	Powrót do życia.	o.Krzysztof Wons	Jest ktoś, kto dociera do najbardziej skrytych miejsc naszego wnętrza bez naruszania naszej wolności, szanujący nasze tajemnice. Zna zakamarki serca, które utajniłoby nawet przed sobą. Prowadzi do nich w taki sposób, abymy się na nie otworzyli, spotkali i przeżyli nowe narodzenie. To Bóg. On nie tylko przemawia do naszego serca, ale także na głębinach serca. Autor „Listu do Hebrajczyków” napisał, że Jego słowo jest „skuteczne i ostrzejsze niż wszelki miecz obosieczny, przenikające aż do rozdzielenia duszy i ducha, stawów i szpiku, zdolne osądzić pragnienia i myśli serca”. (4, 12) Oto dlaczego w naszych rozważaniach w centrum postawimy Słowo Boga.
47	Ocalony. Lectio divina z Zacheuszem	o.Krzysztof Wons	Ocalony. Lectio divina z Zacheuszem Tyle jest jeszcze dookola nas poszukujących Zacheuszów, którzy „oblepieni” osądającymi spojrzeniami, obciążeni szemraniami, mają ochotę wdrapać się na drzewo i czekać, aż spotka ich to samo szczęście, co celnika z Jerycha. Biblia jest jak sykomora – drzewo Bożej łaski. Czeka, aż się na nie wdramy i spotkamy ze spojrzeniem Boga, który codziennie przechodzi przez nasze miasto, aby przemówić do naszego serca. Ocalony Zacheusz to nasz bliźniak. Warto się z nim zapoznać z bliska. Otwórzmy Biblię na dziewiętnastym rozdziale Ewangelii Łukasza, aby raz jeszcze przeżyć spotkanie Zacheusza z Jezusem i rozpoznać siebie w ocalonym celniku. Warto otwierać Biblię, bo w niej uczymy się patrzeć na siebie oczami Boga.
48	Uwierzyć Jezusowi. Rekolekcje ze św. Markiem	o.Krzysztof Wons	Uwierzyć Jezusowi. Rekolekcje ze św. Markiem Książka stanowi wyraz doświadczeń rekolekcyjisty i kierownika duchowego. Rozważania inspirowane fragmentami Ewangelii św. Marka zachęcają do wnikliwej medytacji Słowa Bożego. Publikacja może służyć jako podręcznik rekolekcyjny dla prowadzących i przeżywających rekolekcje lectio divina w grupach zamkniętych, ale także jako propozycja indywidualnej formacji w warunkach codziennosci.
49	Powierz się Jezusowi. Rekolekcje ze św. Mateuszem	o.Krzysztof Wons	Powierz się Jezusowi. Rekolekcje ze św. Mateuszem Podręcznik rekolekcyjny ks. Krzysztofa Wonsa oparty jest na Ewangelii św. Mateusza, przygotowuje do wejścia na drogę lectio divina. Kolejne rozdziały zawierają propozycje modlitwy na siedem pełnych dni rekolekcji. Książka może być wykorzystana zarówno przez wspólnoty osób konsekrowanych, grupy modlitewne, jak i pojedyncze osoby. Pomaga na co dzień dostrzegać ślady obecności Boga w naszym życiu.
50	Pogłębić wiarę w Jezusa. Rekolekcje ze św. Łukaszem	o.Krzysztof Wons	Pogłębić wiarę w Jezusa. Rekolekcje ze św. Łukaszem W oparciu o Ewangelie św. Łukasza możemy przeżyć rekolekcje w dynamice lectio divina. Tym razem autor, znakomity formator, prowadzi nas przez najważniejsze wydarzenia tej Ewangelii, wskazując na zawarte w niej orędzie Jezusa skierowane do uczniów.
51	Ty wiesz, że Cię kocham. Rekolekcje ze św. Piotrem	o.Krzysztof Wons	Ty wiesz, że Cię kocham. Rekolekcje ze św. Piotrem Książka to propozycja przeżycia wyjątkowych rekolekcji ze św. Piotrem, najbardziej znanym uczniem Chrystusa. Autor odstania przed nami nowe, dotąd nieznanne, horyzonty historii Rybaka z Betsaida. W dynamice lectio divina krok po kroku stara się zrozumieć drogę powołania człowieka, którego imię nie przestaje oddziaływać na historię zarówno pojedynczych osób, jak i całego Kościoła.
52	Nigdy nie jest za późno. Lectio divina z Nikodemem	o.Krzysztof Wons	Nigdy nie jest za późno. Lectio divina z Nikodemem Każdy z nas jest zaproszony, aby zająć w nocnej rozmowie miejsce Nikodema, patrzeć Jezusowi prosto w oczy i przeżyć w sercu Jego wyznanie miłości. Każdy Nikodem bez względu na stan duszy może przeżyć swoją nocną rozmowę z Jezusem i ustąpić zaproszenie do nowego życia. Starzec Nikodem przekonuje mnie, że nigdy nie jest za późno na spotkanie z Jezusem z Nazaretu, Synem Bożym, nigdy nie jest za późno, by wyjść z ciemności i przeżyć nowe narodziny. Jedno jest najpewniejsze: Jezus nigdy się nie spóźnia, czeka pierwszy i do końca, nawet na najbardziej spóźnionych. Dziękuję ci, starszy bracie Nikodeme, że chociaż para była już bardzo późna, zdecydowałeś się na rozmowę z Jezusem z Nazaretu. Nie przestaje mnie intrygować pytanie, co ostatecznie zrobiłeś w życiu z tamtym nocnym spotkaniem z Nazarejczykiem. Czy po nocy spotkałeś Go o poranku? Zmartwychwstałego? Pozostaję z nadzieją.
53	Tęsknota za Ojcem. Lectio divina do Ojca Nasz	o.Krzysztof Wons	Tęsknota za Ojcem. Lectio divina do Ojca Nasz Ojciec nasz – synteza całej Ewangelii, modlitwa, która wyraża najgłębszą tęsknotę serca... Zaproponowany przez autora komentarz do Modlitwy Pańskiej otwiera na Bożą miłość i Boże przebaczenie. Ojciec nasz to modlitwa wielu tęsknot: tęsknoty Ojca za dziećmi, dzieci za bliskością Ojca, tęsknoty w stanie grzechu i podczas ciemnej nocy wiary. - Jak wołać „Ojciec...”, gdy nie miało się ojca? - Czy Ojciec „wodzi nas na pokuszenie”? - Który grzech rani Ojca najbardziej?
54	List do wszystkich wierzących	Raniero Cantalamessa OFMCap	List do wszystkich wierzących List do Rzymian zbyt często kojarzy się z problemami teologicznymi, ze sporami pomiędzy katolikami a protestantami. Uważany jest za tekst, który trzeba zostawić teologom. W rzeczywistości jest to list do wszystkich wierzących, napisany dla bardzo prostych ludzi. Chrześcijanami Rzymu byli przede wszystkim niewolnicy, którzy nie umieli czytać ani pisać. To najpotężniejsza synteza naszej wiary, ale także najskuteczniejszy przewodnik duchowej odnowy i najlepszy plan nowej ewangelizacji. List do Rzymian napisany był niedługo po tym, jak św. Paweł, głosząc zmartwychwstanie Chrystusa, usłyszał: „posłuchamy cię innym razem”. Mimo tego niepowodzenia Paweł miał odwagę powiedzieć, że został powołany, by być apostołem i doprowadzić wszystkie narody do postuszeństwa wierze. Nie miał wątpliwości, że pewnego dnia Ewangelia zostanie zaakceptowana przez wszystkie narody. Gdybyśmy mieli choć część odwagi św. Pawła, moglibyśmy zewangelizować cały nasz świat.
55	ZFD Nr 101. Bliskość i autonomia w relacjach	s. Beata Zarzycka ZSAPU	Ten Zeszyt jest bardzo na czasie. Poświęcony został dwóm wartościom, bliskości i autonomii, bez których trudno wyobrazić sobie życie szczęśliwe i spełnione. Pójdziemy ścieżką rozważań proponowanych przez s. Beatę Zarzycką ZSAPU, ich dopełnieniem zaś będzie rozważanie ks. Krzysztofa Wonsa SDS. Autorka jest doświadczonym psychologiem, skupia nas głównie na ludzkim wymiarze doświadczenia bliskości i autonomii, wprowadza subtelnie i głęboko w świat ludzkich potrzeb, pragnień i przeżyć, jednak nie pomija wymiaru duchowego, jest on cały czas obecny w jej rozważaniach, a jego rozwinięcie pozostawia współautorowi.
56	11 pragnień. Ćwiczenia ignacjańskie.	Santiago Thió i de Pol SJ	Prosić o to, czego chcę i pragnę. Stając przed obliczem Boga, w cichej modlitwie czy też w większym zgromadzeniu, uświadamiamy sobie, że mamy różnego rodzaju pragnienia. Wyrażamy je przez prośby, a towarzyszy temu ufność, że otrzymamy to, o co prosimy. W obliczu słów Jezusa: „Albowiem każdy, kto prosi, otrzymuje; kto szuka, znajduje; a kołaczącemu otworzą” (Mt 7,8) uświadamiamy sobie, że to, o co prosimy, jest darmowym darem Boga, niemożliwym do zdobycia własnymi siłami. Obu tym stwierdzeniem towarzyszy zazwyczaj wyęsknione pocieszenie. Te akcenty skierowane na ufność w prośzeniu, darmowość daru i pragnienie wyrażone w prośbie stają się podstawą do budowania odpowiedniej relacji z Bogiem. Niniejsza książka jest próbą syntezy drogi Ćwiczeń duchowych wg etapów wyznaczonych w prośbach sformułowanych przez św. Ignacego Loyolę.
57	Emocje. Weź za nie odpowiedzialność	Valerio Albisetti	Jeśli nie uznamy, że wyjątkowość każdej osoby oznacza również szacunek dla jej indywidualności, będziemy zawsze żyli w zależności od innych, ograniczając się do reagowania na ich zachowanie. Stuchajmy naszych emocji i przyjmijmy za nie odpowiedzialność: odpowiedzialność za własne emocje oznacza wolność.
58	Wystarczy tylko chcieć!	Valerio Albisetti	Książka godna polecenia tym wszystkim, którzy muszą stawić czoło trudnej sytuacji. Albisetti opisuje swoje zmagania z chorobą i z sobą samym, gdy dowiedział się, że ma guza mózgu i zdecydował się na - niepotrzebną, jak się okazało - operację, po przeżyciu której stał się kaleką. Nie poddał się jednak śmierci, zrozumiał, jak ważne jest zaufanie Bogu, żywienie nadziei, otwarcie się na innych, czekanie i umiejętność akceptowania tego, co oferuje nam los. Przeżyta tragedia wzmocniła go, dojrzał, narodził się do nowego życia.